

KDO JSME – vize a cíle asociace

Asociace ekologických nevládních organizací Zelený kruh (ZK) v roce 2009 sdružovala **28 environmentálních organizací** působících na celém území ČR. Zelený kruh již od svého vzniku v roce 1989 hájí zájmy svých členů, a to především prostřednictvím informační a legislativní činnosti. Od roku 2002 zajišťuje Zelený kruh také organizační zázemí pro oborovou platformu environmentálních organizací, která má podobu otevřené informační sítě.

Cíle Zeleného kruhu jsou:

- rozvoj občanského sektoru v oblasti ochrany životního prostředí,
- posilování spolupráce a vzájemné komunikace environmentálních organizací,
- zapojování veřejnosti do tvorby a implementace politiky životního prostředí,
- zvyšování veřejného povědomí o činnosti environmentálních organizací a aktuálních problémech ochrany životního prostředí.

Členové ZK mohou využívat služeb jednotlivých center Zeleného kruhu, podílet se na strategii rozvoje ZK a bezplatně využívat podpůrných služeb. Všichni členové Zeleného kruhu přijímají svým vstupem do asociace **Etický kodex**, čímž se zavazují dodržovat etická pravidla nad rámec zákona. Text etického kodexu je zveřejněn na webových stránkách ZK. V případě pochybností se mohou členové ZK obracet na **Etickou komisi ZK**. V roce 2009 působila komise ve složení Vítězslav Dohnal, Zuzana Drhová, Yvonna Gailly, Blažena Hušková a Ivan Rynda.

Nejvyšším orgánem Zeleného kruhu je **Valná hromada**, kterou tvoří zástupci všech členských organizací. Mezi valnými hromadami je nejvyšším orgánem **Rada Zeleného kruhu**.

Rada Zeleného kruhu pracovala v roce 2009 v následujícím složení:

- Pavel Černohous, předseda (*Ateliér pro životní prostředí*)
- Pavel Příbyl (*Hnutí DUHA*)
- Linda Klvaňová (*Konopa*)
- Tomáš Kramár (*Oživení*)
- Kateřina Nesrstová (*PRO-BIO Svaz ekologických zemědělců*)
- Martin Fadrný (*Ekologický právní servis*)
- Kateřina Režná (*Arnika*)

Zelený kruh byl v roce 2009 členem European Environmental Bureau (EEB), české Klimatické koalice a koordinační skupiny koalice českých nevládních neziskových organizací pro přípravu kampaně Česko proti chudobě.

Členské organizace Zeleného kruhu v roce 2009

Arnika <i>Praha 3, www.arnika.org</i>	Liga Ekologických Alternativ <i>Mělník, www.lea.ecn.cz</i>
Auto*mat <i>Praha 2, www.auto-mat.cz</i>	NEzávislé Sociálně Ekologické HNUTÍ (NESEHNUTÍ) <i>Brno, www.nesehnuti.cz</i>
Ateliér pro životní prostředí <i>Praha 4, http://atelier.ecn.cz</i>	Oživení, o. s. <i>Praha 6, www.oziveni.cz</i>
Bioinstitut <i>Olomouc, www.bioinstitut.cz</i>	Pražské matky <i>Praha 2, http://pmatky.ecn.cz</i>
Brontosaurus Praha 7 <i>Praha 7, www.brontosauri.cz</i>	Pražský institut pro globální politiku – Glopolis, o.p.s. <i>Praha 1, www.glopolis.org</i>
CALLA – Sdružení pro záchranu prostředí <i>České Budějovice, www.calla.cz</i>	PRO-BIO Svaz ekologických zemědělců <i>Šumperk, www.pro-bio.cz</i>
Centrum pro dopravu a energetiku <i>Praha 3, www.zmenaklimatu.cz</i>	Rosa – jihočeská společnost pro ekologické informace a aktivity, o.p.s. <i>České Budějovice, www.rosacb.cz</i>
Děti Země <i>Plzeň, Brno, www.detizeme.cz</i>	Sdružení Krajina <i>Žďár nad Sázavou, www.sdruzeniokrajina.cz</i>
Econnect <i>Praha 6, www.ecn.cz</i>	Síť ekologických poraden (STEP) <i>Ostrava, Brno, www.ekoporadna.cz</i>
Ekologický institut Veronica (ZO ČSOP) <i>Brno, www.veronica.cz</i>	Společnost pro trvale udržitelný život (STUŽ) <i>Praha 2, www.stuz.cz</i>
Ekologický právní servis <i>Tábor, Brno, www.eps.cz</i>	Společnost pro zvířata (ZO ČSOP) <i>Praha 4, www.spolecnostprozvirata.cz</i>
Greenpeace CZ <i>Praha 8, www.greenpeace.cz</i>	Středisko ekologické výchovy a etiky Rýchory – SEVER, Brontosaurus Krkonoše <i>Horní Maršov, www.sever.ekologickavychova.cz</i>
Hnutí Brontosaurus <i>Brno, www.brontosaurus.cz</i>	
Hnutí DUHA <i>Brno, www.hnutiduha.cz</i>	
Jihočeské matky, o. s. <i>České Budějovice, www.jihoceskematky.cz</i>	
o. s. Konopa <i>Chvaleč, www.konopa.cz</i>	

Členové oborové platformy v roce 2009:

1. Agentura Gaia
2. Alternativa 3000
3. Ametyst
4. Armillaria (ZO ČSOP)
5. Beskydčan, o.s.
6. Centrum ekologické a globální výchovy Cassiopeia
7. Centrum ekologické výchovy VIANA (Schola Humanitas Litvínov)
8. Centrum pro komunitní práci
9. Centrum SOS Praha
10. CEVYK - Centrum pro ekologickou výchovu Klíny o.s.
11. CZ Biom - České sdružení pro biomasu
12. CZECH RE AGENCY, o. p. s.
13. Česká společnost ornitologická
14. České Švýcarsko o. p. s.
15. Česko-slovenská asociace „Permakultura (CS)“
16. Český a Slovenský dopravní klub
17. DAPHNE ČR – Institut aplikované ekologie
18. Econord
19. Ekocentrum Podhoubí
20. Ekoinfocentrum
21. Ekologické centrum Meluzína
22. EkoWATT, středisko pro obnovitelné zdroje a úspory energie
23. Energie z obnovitelných zdrojů, o.s.
24. Hlas Země
25. Horní Berounka
26. Chaloupky, o.p.s.
27. Institut Nadace na ochranu zvířat
28. JARO Jaroměř
29. Jizersko-ještědský horský spolek
30. Konopářský svaz České republiky
31. Kosenka (ZO ČSOP)
32. Metropolitní region
33. Milkovický přírodně společenský kroužek
34. N.O.S. Nepomucký ornitologický spolek
35. Nezávislé sociálně ekologické hnutí (NESEHNUTÍ)
36. Občanské sdružení Záchrana krajiny
37. Obrana životního prostředí
38. Ochrana vod
39. PRO-BIO LIGA ochrany spotřebitelů potravin a přátel ekologického zemědělství
40. Přátelé přírody ČR
41. Přátelé přírody, o. p. s.
42. Sdružení spotřebitelů elektřiny
43. Sdružení středisek ekologické výchovy PAVUČINA
44. Sdružení TEREZA
45. Společnost pro Fair Trade a rozvojové vzdělávání o.s.
46. Společnost pro Jizerské hory, o.p.s.
47. Společnost pro zahradní a krajinářskou tvorbu
48. Společnost přátel přírody
49. Společnost Renata, o. s.
50. Suchopýr, o.p.s.
51. Svaz ochrany přírody a krajiny ČR
52. Tetřívek, o. p. s.
53. The Waste
54. Ústav pro ekopolitiku
55. Veronica (ZO ČSOP)
56. Vulpes Polar, o.s.
57. Zdravá cesta
58. ZO ČSOP 11/11 Zvoneček
59. o.s. Za Opavu

ČINNOSTI JEDNOTLIVÝCH CENTER ZELENEHO KRUHU V ROCE 2009

Oborová platforma ekologických nevládních organizací

Platforma ekologických organizací je otevřenou neformální komunikační sítí, jejímž cílem je zajištění a zlepšování komunikace mezi nevládními organizacemi a podpora vytváření jejich společných stanovisek ve věcech souvisejících s životním prostředím. K platformě se lze připojit Prohlášením o podpoře platformy. Včetně vlastních členů ZK zahrnovala platforma v roce 2009 téměř devadesát organizací.

Pro potřeby platformy připravoval ZK i v roce 2009 pravidelný elektronický měsíčník Zpravodaj oborové platformy, který odebíraly téměř tři stovky zájemců z řad jednotlivců a institucí. Členové platformy byli průběžně informováni o aktuálním dění v oblasti ochrany životního prostředí.

V průběhu celého roku zajišťoval ZK nominace zástupců ekologických organizací do poradních orgánů na centrální úrovni veřejné správy. Aktuální seznam všech zástupců, na které je možné se obracet s náměty a dotazy na činnost jednotlivých orgánů, je dostupný na webových stránkách ZK.

Během roku 2009 sledoval ZK jménem oborové platformy přípravu řady průřezových strategických materiálů a zorganizoval řadu setkání ekologických organizací se zástupci ministerstev a dalších institucí a koordinačních schůzek nevládních organizací, včetně dvou oborových setkání. Obou jednání se zúčastnilo několik desítek zástupců nevládních organizací, v rámci obou setkání se uskutečnilo také jednání se zástupci Ministerstva životního prostředí, včetně tehdejších ministrů (M. Bursík, L. Miko). Na jarním oborovém setkání byla revidována pravidla fungování a rozhodování platformy.

V červnu zajistil ZK prezentaci ekologických organizací na Ekofestivalu 2009. Akce se zúčastnily více než dvě desítky organizací a přibližně tři tisícovky návštěvníků. ZK zajistil organizacím také možnost prezentace na pražském Dni bez aut, který se uskutečnil v září.

Na webové stránky www.hraozemi.cz byla umístěna nová interaktivní aplikace s kalkulací ekostop vybraných věcí a činností, tzv. Ekostopa spotřeby. Aplikace kromě grafického znázornění vypočtených ekostop obsahuje i výchozí předpoklady a vstupní data využité k jejich výpočtu.

V průběhu roku 2009 zprostředkoval ZK nevládním organizacím účast v grantovém řízení EOG Association for Conservation. Ve spolupráci s firmou Rock Point zorganizoval ZK národní úroveň výběrového řízení a nominaci do kola mezinárodního. 1. září byla spolupráce s firmou Rock Point rozšířena o společný projekt „Green Step“, který je zaměřený na individuální fundraising a následně grantování členských organizací.

Legislativní centrum Zeleného kruhu

Společným zájmem ekologických organizací je podílet se na připomínkování nových zákonů a prosazovat do praxe principy Aarhuské úmluvy, právo na přístup k informacím, účast veřejnosti na rozhodování a přístup k právní ochraně v otázkách životního prostředí. ZK zajišťoval po celý rok 2009 informační servis pro nevládní organizace ohledně přípravy nových zákonů s dopadem na životní prostředí. Připravoval společné schůzky (pravidelné legislativní schůzky), koordinoval přípravu společných připomínek a zajišťoval jejich šíření v Parlamentu ČR (mezi jednotlivé poslance, senátory, výbory) a na ministerstvech. Současně podporoval jejich medializaci (18 tiskových zpráv). Společné zájmy ekologických NNO prosazoval ZK také v Radě vlády pro NNO, v jednáních se Státním fondem životního prostředí ČR či v Monitorovacím výboru Operačního programu životní prostředí.

Mezi nejvýznamnější legislativní oblasti, jimž se Zelený kruh v roce 2009 věnoval, patřila úprava vyvlastňovacího řízení, novelizace zákona o obchodování s emisními povolenkami, zákon o organizacích se statutem veřejné prospěšnosti, zákon o ochraně přírody a krajiny, politika územního rozvoje a připravované změny Státní energetické koncepce. Sledováno bylo téměř dvacet dalších předpisů. ZK zastupoval ekologické organizace v Radě vlády pro NNO a jejich výborech, spolupracoval s dalšími střešními organizacemi, účastnil se jednání s vedoucími úředníky ministerstev o podmínkách fungování nevládního sektoru. V průběhu roku ZK opakovaně vyjednával se SFŽP ČR o podmínkách a způsobu administrace tzv. měkkých projektů z národních programů.

V souvislosti s plánovanými parlamentními volbami připravil ZK ve spolupráci s Hnutím DUHA, Glopolis a FORs – České fórum pro rozvojovou spolupráci speciální volební stránky www.chytravolba.cz, zpracoval společné volební priority, spolupřipřel veřejnou debatu ve spolupráci s Respekt Institutem, realizoval dotazníkové šetření mezi kandidujícími stranami a anketu osobností.

Samostatným tématem ZK byla také v roce 2009 Aarhuská úmluva. Byla vydána stínová Zpráva o implementaci Aarhuské úmluvy v ČR. Zástupci ZK se zúčastnili konference o účasti veřejnosti v řízeních o jaderných zařízeních v Lucemburku. K tématu Aarhuské úmluvy provozoval ZK samostatně webové stránky – www.ucastverejnosti.cz. Ty byly průběžně, minimálně jednou týdně, aktualizovány.

EU centrum Zeleného kruhu

Hlavním cílem EU centra Zeleného kruhu bylo i v roce 2009 zvýšení povědomí o environmentální legislativě EU v rámci občanské společnosti a podpora diskuse a zapojování veřejnosti a nevládních organizací do rozhodování na úrovni EU.

V první polovině roku se ZK aktivně zapojoval do českého předsednictví EU - zajistil překlad a publikaci několika dokumentů EEB, zpracoval elektronické informační listy

a publikoval tiskové zprávy, uspořádal dva tematické semináře navázané na agendu českého předsednictví. Tématy seminářů byly energetická náročnost budov a doprava. Před volbami do Evropského parlamentu ZK zpracoval a vydal Analýzu hlasování českých poslanců Evropského parlamentu.

V rámci informačních aktivit vydával Zelený kruh dvakrát měsíčně elektronický zpravodaj Aktuality z EU, uspořádal dvě koordinační schůzky k problematice EU legislativy. Zástupce ZK se účastnil jednání předsednictva a pracovních skupin EEB v Bruselu. ZK podepsal manifest *Warm homes, cool products* a zajistil český překlad manifestu a jeho distribuci.

V druhé polovině roku se ZK v rámci české Klimatické koalice podílel na formulaci prohlášení firem Klimatická dohoda v Kodani – impuls pro trvale udržitelné hospodářství. ZK k tomuto prohlášení připravil a spravoval webové stránky www.firmyproklima.cz.

OSTATNÍ AKTIVITY

Spolupráce NNO a akademických institucí

Prostřednictvím realizace projektu *Rozvíjení spolupráce mezi nevládními organizacemi, veřejností a akademickým sektorem* usiloval ZK o zlepšení institucionálních podmínek zapojení nevládních organizací do tvorby vědních politik a výzkumných aktivit. Byl realizován sociologický výzkum, připravena publikace, uspořádána mezinárodní konference, zástupci ZK se účastnili tematicky příbuzných akcí a debat.

APEL

Edice APEL (Alternativa-příroda-ekonomika-lidé) je společným projektem Zeleného kruhu a Hnutí DUHA. Jeho cílem je otvírat nová a v českých poměrech okrajově diskutovaná témata ochrany životního prostředí, přinášet nové pohledy a inspirovat. V roce 2009 byla připravována nová APELová publikace. V průběhu její přípravy byl vydán také sborník podkladových studií Člověk + příroda = udržitelnost?

PUBLIKACE

- **Bydlet chytře - úspory energie v domácnosti** - informační list přináší přístupnou formou přehled evropské legislativy v oblasti energetických úspor v budovách a domácích spotřebičích a vymezuje roli České republiky v tomto kontextu.
- **Člověk + příroda = udržitelnost?** - sborník textů o proměně vztahů lidí k přírodě, environmentální výchově a udržitelnosti.
- **Ekostopa spotřeby** – informační leták obsahuje výpočty ekologické stopy vybraných věcí a aktivit.

- **Hodnocení českého předsednictví v oblasti životního prostředí** – informační list seznamuje s hodnocením práce českého předsednictví na základě Deseti zelených úkolů vytyčených European Environmental Bureau (EEB).
- **Pověz mi, kdo je nejkrásnější v Evropském parlamentu** – informační list byl vydán před volbami do Evropského parlamentu v červnu 2009 a analyzoval hlasování českých europoslanců o klíčové legislativě v oblasti životního prostředí v letech 2004 – 2009.
- **Věda a nevládní organizace – zkušenosti, možnosti, inspirace** - publikace shrnuje výsledky mapování současné podoby spolupráce mezi nevládními organizacemi, veřejností a akademickým sektorem v ČR, přináší stručnou analýzu stávajících vědních politik a řadu inspirativních příkladů z ČR a především ze zahraničí.
- **Zpráva o implementaci Aarhuské úmluvy 2008** – každoroční zpráva neziskových organizací o stavu implementace Aarhuské úmluvy v České republice.

VYBRANÉ ÚDAJE Z ŘÁDNÉ ÚČETNÍ ZÁVĚRKY K 31. 12. 2009

VÝKAZ ZISKU A ZTRÁTY (zaokrouhleno na celé tisíce Kč)

NÁKLADY		VÝNOSY	
Spotřeba energie, nájemné, opravy a udržování	150 000	Nadační příspěvky	1 228 000
Kancelářský a spotřební materiál, časopisy	74 000	Členské příspěvky	23 000
Telefony, internet, software	48 000	Dotace	1 115 000
Poštovné	13 000	Úroky, kurzové zisky, jiné	24 000
Vedení účetnictví	82 000	Tržby z prodeje služeb	573 000
Ostatní služby (přímé náklady na realizované aktivity)	797 000		
Osobní náklady (zaměstnanci a stálí spolupracovníci)	1 420 000		
Odpisy maj., bankovní popl., kurzové ztráty, nedobytné pohledávky	24 000		
Ostatní náklady	68 000		
NÁKLADY CELKEM	2 793 000	VÝNOSY CELKEM	2 963 000
Rozdíl nákladů a výnosů		170 000	

ROZVAHA (zaokrouhleno na celé tisíce Kč)

AKTIVA		PASIVA	
DLOUHODOBÝ MAJETEK:		VLASTNÍ ZDROJE:	
Dlouhodobý nehmotný majetek celkem	0	Jmění celkem	1 433 000
Dlouhodobý hmotný majetek celkem	319 000	Výsledek hospodaření celkem	275 000
Dlouhodobý finanční majetek celkem	30 000		
Oprávkový	- 216 000		
KRÁTKODOBÝ MAJETEK:		CIZÍ ZDROJE:	
Zásoby celkem	0	Rezervy celkem	0
Pohledávky	147 000	Dlouhodobé závazky celkem	0
Krátkodobý finanční majetek celkem	3 414 000	Krátkodobé závazky celkem	167 000
Jiná aktiva celkem	176 000	Jiná pasiva celkem	1 918 000
AKTIVA CELKEM	3 871 000	PASIVA CELKEM	3 871 000

Seznam projektů a zakázek podpořených a realizovaných v roce 2009

POSKYTOVATEL, ZADAVATEL	NÁZEV PROJEKTU	VÝNOSY ROKU 2009 *
Acid Rain	EU Centrum	51 000
Trust for Civil Society in Central & Eastern Europe	Rozvíjení spolupráce mezi nevládními organizacemi, veřejností a akademickým sektorem	546 000
Mott Foundation	Institucionální grant	241 000
NROS, grant z Islandu, Lichtenštejnska a Norska v rámci Fin. mech. EHP a Norského fin. mechanismu	Legislativní a informační centrum ekologických NNO	296 000
Open Society Fund Praha	APEL - think tank při ZK	118 000
Nadace Partnerství	Informační a legislativní servis pro ekologické NNO	26 000

(* zaokrouhleno na celé tisíce Kč)

POSKYTOVATEL, ZADAVATEL	NÁZEV PROJEKTU	VÝNOSY ROKU 2009 *
Ministerstvo životního prostředí ČR	Legislativní centrum Zeleného kruhu	298 000
	Centrum EU a zahraničních vztahů Zeleného kruhu	286 000
	Platforma Zeleného kruhu	248 000
Městská část Praha 2	Festival životního prostředí	30 000
Hlavní město Praha	Den bez aut	80 000
Státní fond životního prostředí ČR	Přenos dobré praxe v oblasti boje proti klimatickým změnám	173 000

(* zaokrouhleno na celé tisíce Kč)

Kancelář Zeleného kruhu v roce 2009

Kateřina Ptáčková

katerina.ptackova@zelenykruh.cz, ředitelka sdružení

Petra Humlíčková

petra.humlickova@zelenykruh.cz, koordinátorka legislativního centra

Renata Adamová

renata.adamova@zelenykruh.cz, koordinátorka oborové platformy

Ondřej Rut

ondrej.rut@zelenykruh.cz, koordinátor EU centra

Tereza Stöckelová

tereza.stockelova@soc.cas.cz, realizátorka projektu Rozvíjení spolupráce mezi nevládními organizacemi, veřejností a akademickým sektorem

Děkujeme všem našim partnerům, spolupracovníkům a dárcům a těšíme se na spolupráci v dalších letech.

Výroční zpráva

2009